

NARODOWY
BANK POLSKI

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

I kwartał 2026 r.

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

I kwartał 2026 r.

Podsumowanie wyników ankiety

W IV kwartale 2025 r. banki złagodziły kryteria udzielania większości kredytów, z wyjątkiem kredytów konsumpcyjnych. Do złagodzenia polityki kredytowej przyczynił się głównie wzrost presji konkurencyjnej ze strony innych banków. Banki łagodziły warunki kredytowania poprzez zmniejszanie marży kredytowej.

W I kwartale 2026 r. banki zamierzają łagodzić kryteria kredytów dla przedsiębiorstw i utrzymać w przypadku pozostałych kredytów. Banki oczekują wzrostu popytu na wszystkie rodzaje kredytów.

Kredyty dla przedsiębiorstw

Polityka kredytowa: łagodzenie kryteriów udzielania kredytów dla przedsiębiorstw pod wpływem presji konkurencyjnej ze strony innych banków; obniżenie marży kredytowej i pozaodsetkowych kosztów kredytu oraz zwiększenie maksymalnej kwoty kredytu.

Popyt na kredyt: brak zmian popytu na kredyt ze strony MST i wzrost popytu na kredyty dla dużych przedsiębiorstw w wyniku wzrostu zapotrzebowania na finansowanie kapitału obrotowego i środków trwałych (inwestycji).

Oczekiwania na I kwartał 2026 r.: łagodzenie polityki kredytowej i wzrost popytu na kredyty, szczególnie ze strony dużych przedsiębiorstw.

Kredyty mieszkaniowe

Polityka kredytowa: złagodzenie kryteriów udzielania kredytów motywowane wzrostem presji konkurencyjnej ze strony innych banków i obniżeniem stóp procentowych NBP; zmniejszenie marży kredytowej.

Popyt na kredyt: nieznaczny spadek popytu uzasadniany m.in. pogorszeniem sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych i zwiększeniem wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania

Oczekiwania na I kwartał 2026 r.: utrzymanie dotychczasowej polityki kredytowej i wzrost popytu.

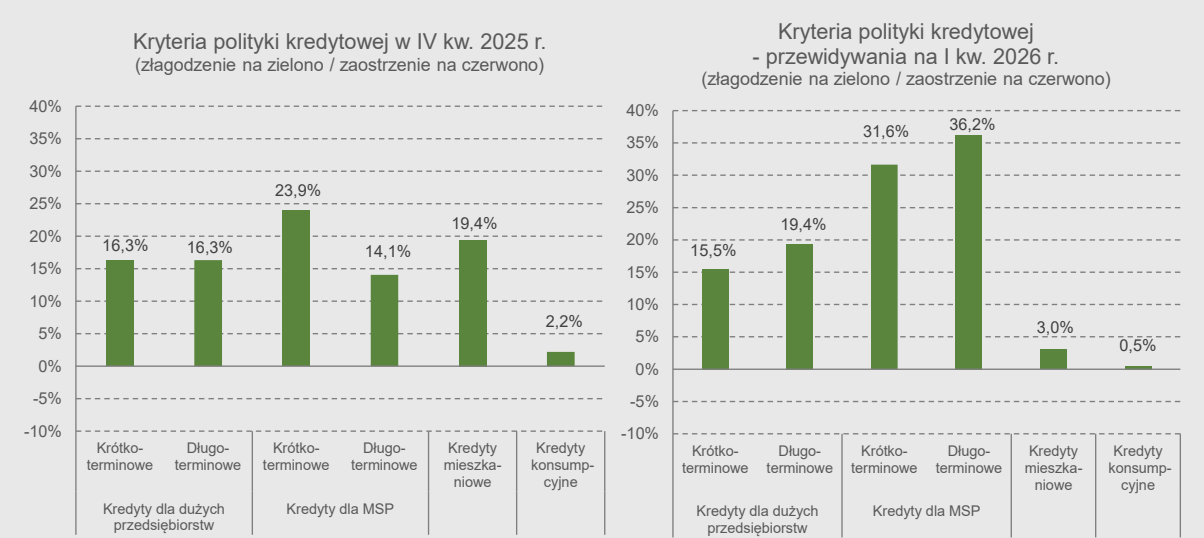
Kredyty konsumpcyjne

Polityka kredytowa: brak zauważalnych zmian kryteriów udzielania kredytów i jednocześnie złagodzenie większości warunków udzielania kredytów (m.in. zmniejszenie marży kredytowej) motywowane głównie presją konkurencyjną ze strony innych banków i obniżeniem stóp procentowych NBP.

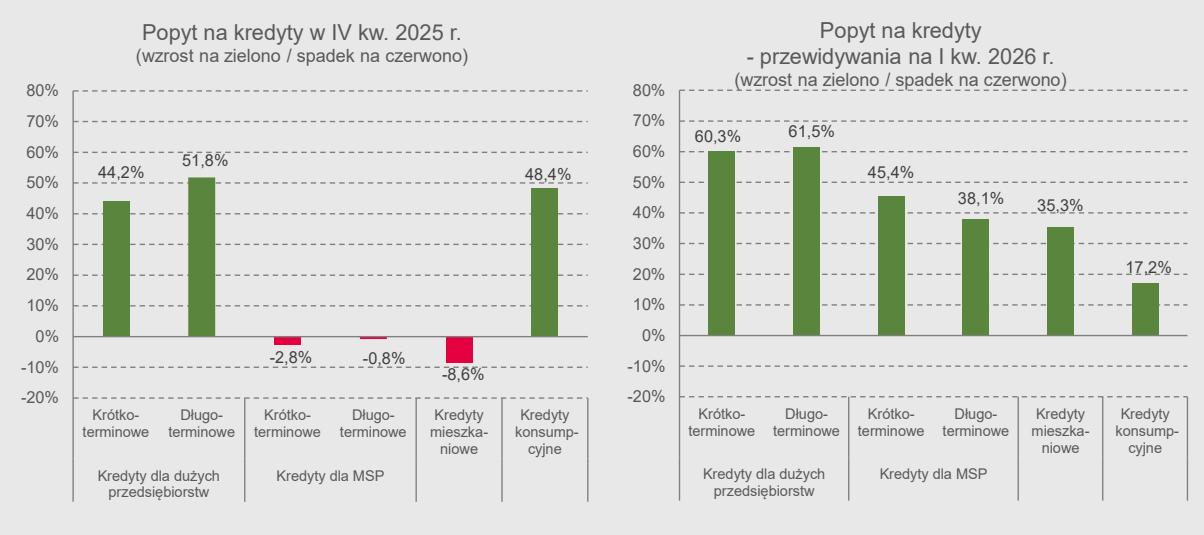
Popyt na kredyt: wzrost popytu m.in. w wyniku wzrostu zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku i spadku wykorzystywania alternatywnych źródeł finansowania.

Oczekiwania na I kwartał 2026 r.: brak zmian polityki kredytowej i wzrost popytu.

Kryteria polityki kredytowej

Popyt na kredyty

Wstęp

Celem ankiety jest określenie kierunku zmian polityki kredytowej, tj. kryteriów i warunków udzielania kredytów, a także zmian popytu na kredyty w polskim systemie bankowym. Kryteria udzielania kredytów są rozumiane jako ustalone przez bank minimalne standardy zdolności kredytowej, jakie musi spełnić kredytobiorca, aby uzyskać kredyt. Warunki udzielania kredytów są to cechy umowy kredytu uzgadniane przez bank i kredytobiorcę, w tym marża odsetkowa, pozaodsetkowe koszty kredytu, maksymalna kwota kredytu, wymagane zabezpieczenia i maksymalny okres kredytowania.

Niniejsza edycja raportu przedstawia tendencje w zakresie stosowanej przez banki polityki kredytowej oraz kształtowania się popytu w IV kwartale 2025 r., a także przewidywania banków na I kwartał 2026 r.

Ankieta została przeprowadzona na początku stycznia 2026 r. wśród 23 banków, których łączny udział w portfelu należności sektora bankowego od przedsiębiorstw i gospodarstw domowych wynosi około 89%. Ankieta została skierowana do przewodniczących komitetów kredytowych banków. Uzyskane odpowiedzi mogą nie uwzględniać stanowiska innych pionów banku niż pion kredytowy.

Wyniki ankiety prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków na wszystkie pytania są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie.

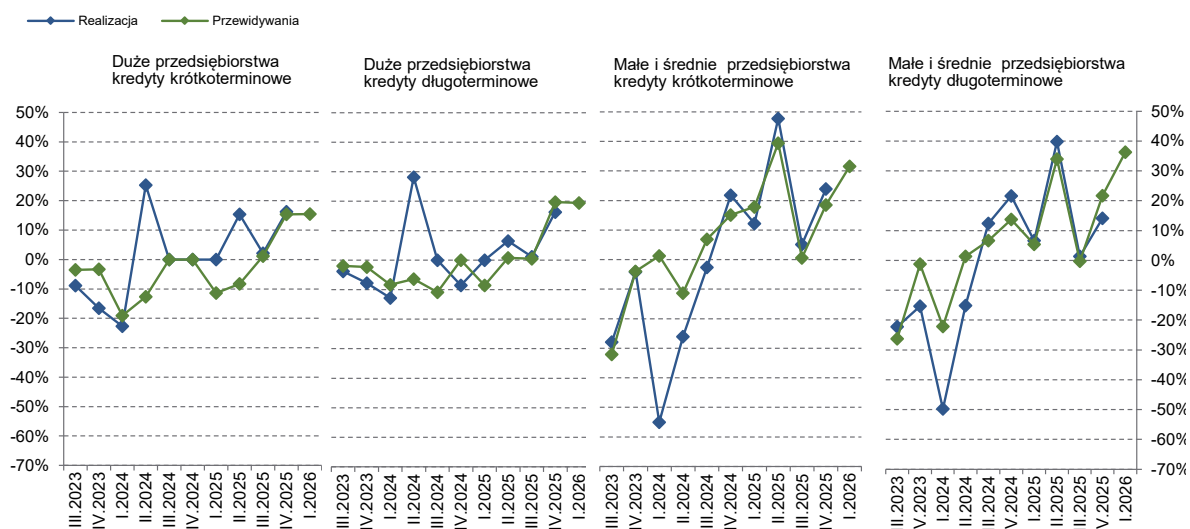
Agregacja danych, które posłużyły do prezentacji wyników, polegała na policzeniu ważonych struktur procentowych odpowiedzi, a następnie procentu netto, czyli różnicy między odpowiedziami obrazującymi przeciwne tendencje. Dodatkowo publikowana jest alternatywna miara odpowiedzi banków w postaci „wskaźnika rozproszenia”, definiowanego jako procent netto ważony zgodnie z intensywnością odpowiedzi, tj. wagą „100%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „znacznie/znaczny” i wagą „50%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „nieznacznie/nieznaczny”. Jeżeli nie zaznaczono inaczej, przytaczane w tekście liczby oznaczające banki raportujące daną zmianę polityki kredytowej bądź popytu na kredyt odnoszą się do procentu netto. Zgodnie z przyjętą metodyką słowa określające ilość (większość, połowa, istotny odsetek banków, etc.) odnoszą się do ważonych struktur procentowych, a nie do liczby banków. Wyrażenie „większość banków” należy więc rozumieć jako „ważona udziałami w rynku większość banków”. Szczegóły dotyczące metodyki obliczeń przedstawiono w załączniku nr 1.

Wartości miar procenta netto i wskaźnika rozproszenia dotyczących poszczególnych pytań zamieszczone są na stronie internetowej NBP w osobnych plikach możliwych do pobrania.

Kredyty dla przedsiębiorstw

W IV kwartale 2025 r. banki złagodziły kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw (procent netto dla kredytów krótko- i długoterminowych odpowiednio: 16% i 16% w przypadku dużych przedsiębiorstw) oraz 24% i 14% dla sektora MSP, zob. wykres 1).

Wykres 1. Kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

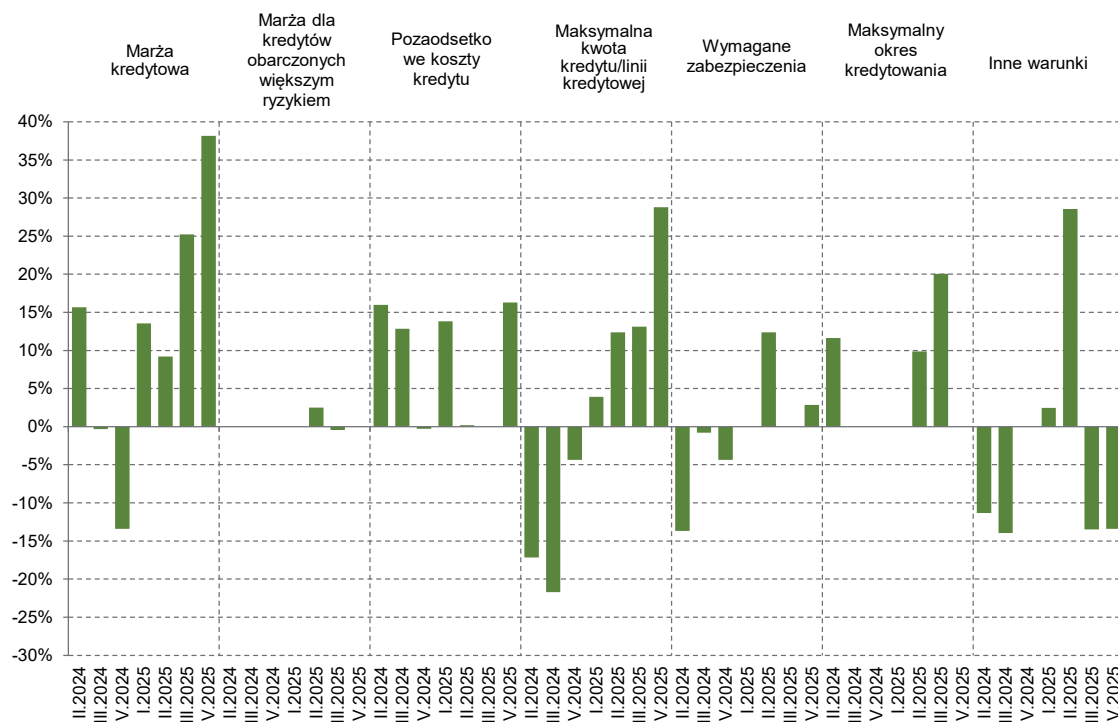

Wykresy zawarte w niniejszym opracowaniu przedstawiają *procent netto*. Dodatnią wartość procentu netto należy interpretować jako złagodzenie polityki kredytowej lub wzrost popytu na kredyty, a ujemną wartość procentu netto – jako zaostrzenie polityki kredytowej lub spadek popytu na kredyty. Szczegółowy opis metodyki obliczeń zawiera Załącznik 1.

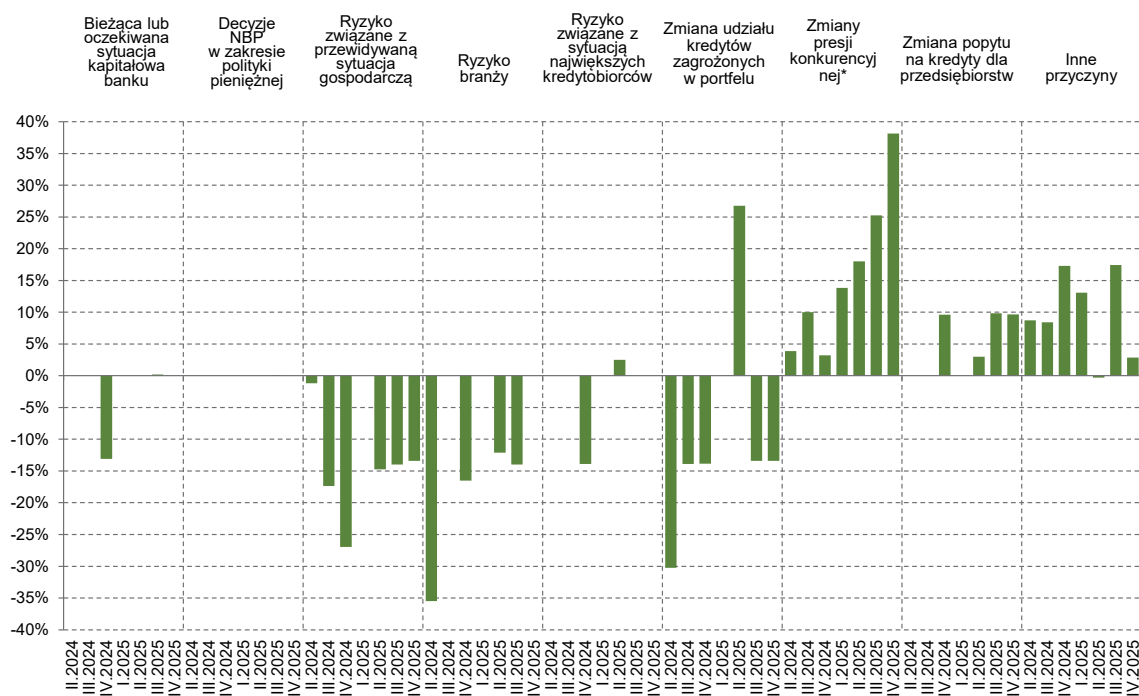
Ankietowane banki złagodziły niektóre warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw, w tym m.in. obniżyły marżę kredytową (procent netto: 38%, zob. wykres 2) oraz zwiększyły maksymalną kwotę kredytu i obniżyły pozaodsetkowe koszty kredytu (procent netto odpowiednio: 29% i 16%).

Za czynniki sprzyjające łagodzeniu polityki kredytowej banki uznały wzrost presji konkurencyjnej, głównie ze strony innych banków (procent netto: 38%, zob. wykres 3), i spadek popytu na kredyty przedsiębiorstw (procent netto: 10%). Do zacieśniania polityki kredytowej przez banki przyczyniały się m.in.: wzrost ryzyka związanego z przewidywaną sytuacją gospodarczą oraz pogorszenie się jakości portfela kredytowego (w obu przypadkach procent netto: -13%).

Wykres 2. Warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

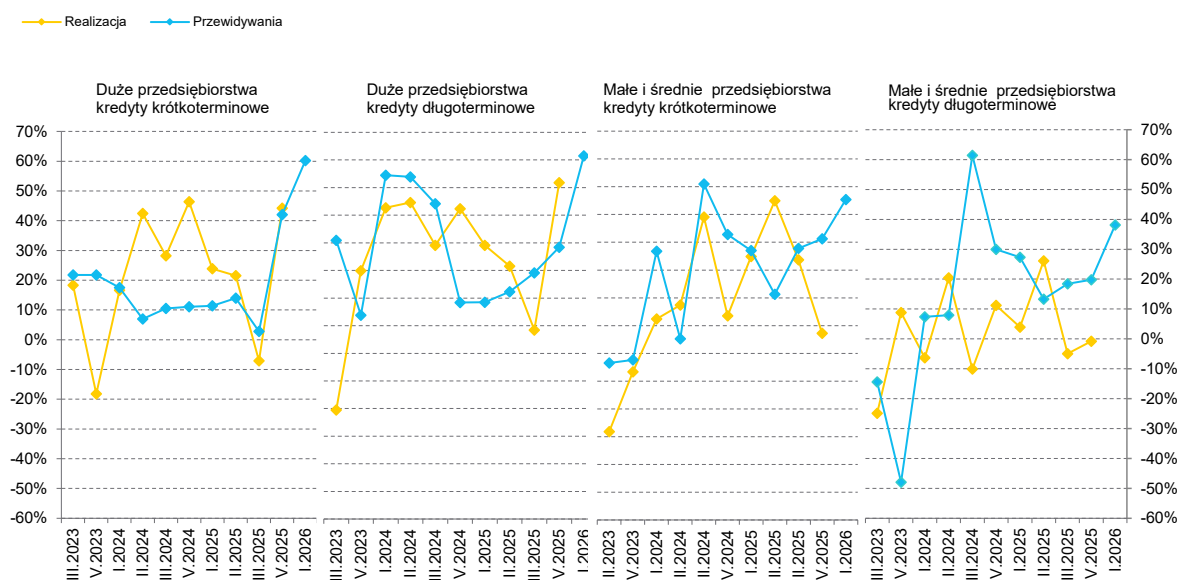
Wykres 3. Przyczyny zmian polityki kredytowej

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków, niebankowych instytucji finansowych oraz rynków finansowych. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca instytucji wywierających najsilniejszą presję.

W IV kwartale 2025 r. banki zanotowały wzrost popytu na kredyty ze strony dużych przedsiębiorstw (procent netto: 44% dla kredytów krótkoterminowych i 52% dla długoterminowych; zob. wykres 4). Popyt na kredyty dla MSP nie uległ zmianie (procent netto odpowiednio: -3% i -1%), choć odpowiedzi banków były zróżnicowane¹.

Wykres 4. Popyt na kredyt dla przedsiębiorstw

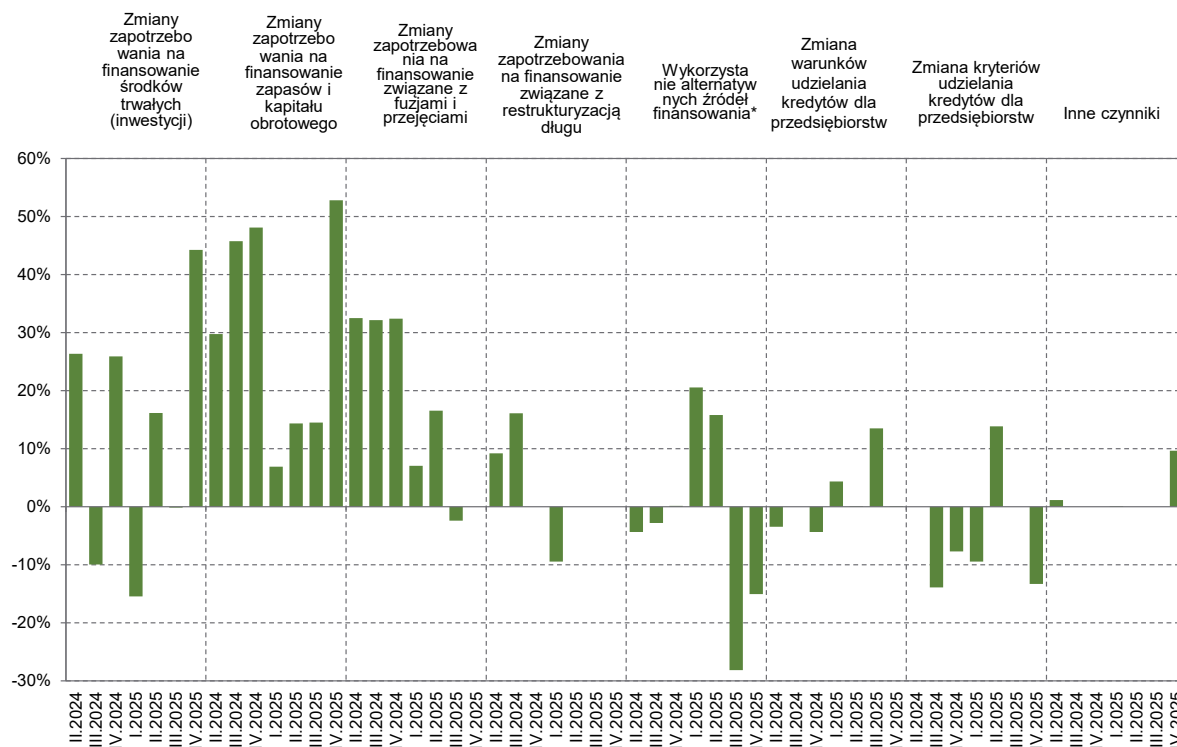

Za przyczyny wzrostu popytu banki uznały przede wszystkim wzrost zapotrzebowania przedsiębiorstw na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego oraz środków trwałych (inwestycji) (procent netto, odpowiednio: 53% i 44%, zob. wykres 5). Popyt ograniczało zaostrzenie kryteriów udzielania kredytów dla przedsiębiorstw (procent netto: -13%). Ponadto w opinii ankietowanych instytucji na popyt wpływały zmiany wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania, w tym: pozytywnie – spadek emisji akcji (procent netto: 12%), a negatywnie – wzrost wykorzystania własnych środków (procent netto: -15%).

W I kwartale 2026 r. banki zamierzają złagodzić kryteria udzielania kredytów dla dużych przedsiębiorstw i sektora MSP (kredyty krótkoterminowe odpowiednio; 16% i 32%; kredyty długoterminowe odpowiednio: 19% i 36%, zob. wykres 1) i oczekują wzrostu popytu na kredyt z ich strony (kredyty krótkoterminowe odpowiednio: 60% i 45%; kredyty długoterminowe odpowiednio: 61% i 38%, zob. wykres 4).

¹ Około 28% i 26% banków zaobserwowało wzrost popytu na kredyty, odpowiednio krótkoterminowe i długoterminowe, a spadek odpowiednio 30% i 27%.

Wykres 5. Przyczyny zmian popytu na kredyt dla przedsiębiorstw

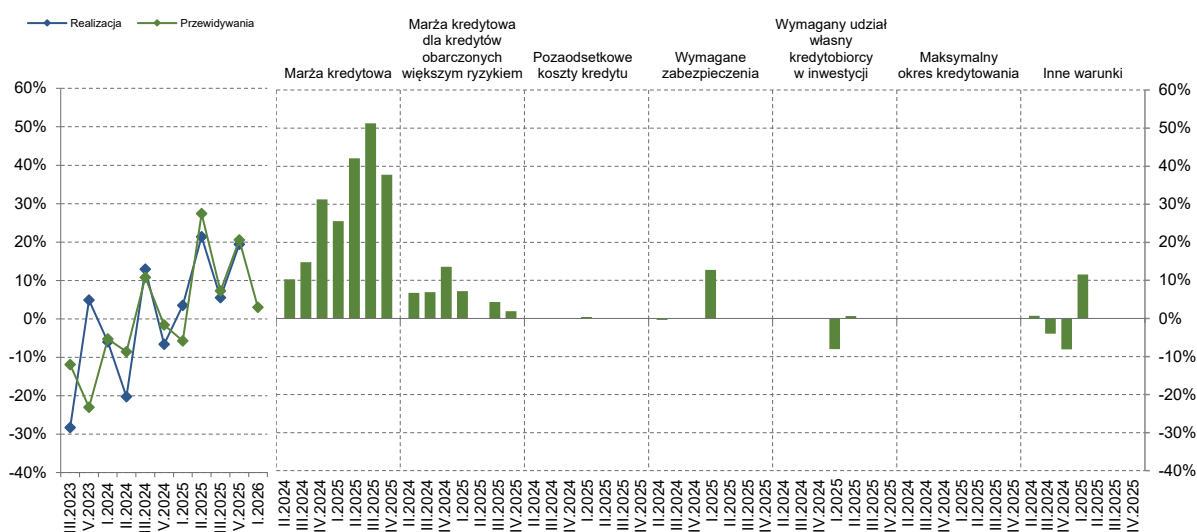
* Banki oceniają zmiany wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania: środków własnych, kredytów z innych banków, kredytów z niebankowych instytucji finansowych, emisji papierów dłużnych i emisji akcji. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca źródła doznającego największej zmiany wykorzystania.

Kredyty dla gospodarstw domowych

Kredyty mieszkaniowe

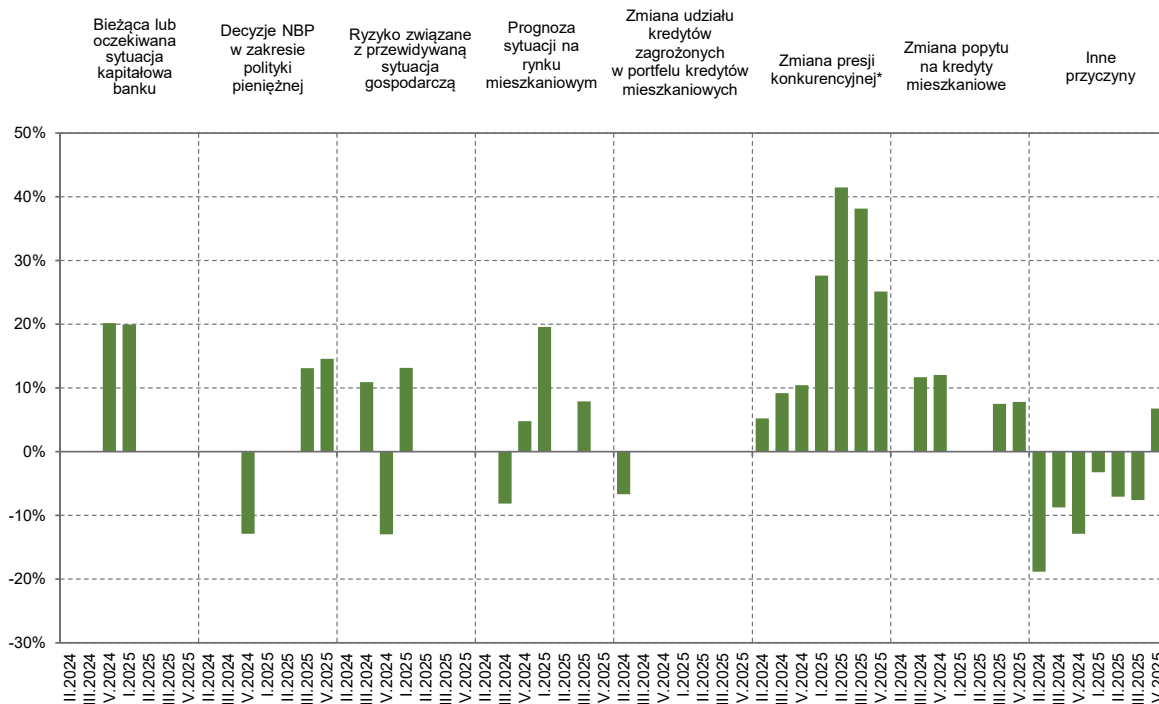
W IV kwartale 2025 r. banki złagodziły kryteria udzielania kredytów mieszkaniowych (procent netto: 19%, zob. wykres 6) i jednocześnie zmniejszyły marżę kredytową (procent netto: 38%).

Wykres 6. Kryteria i warunki udzielania kredytów mieszkaniowych

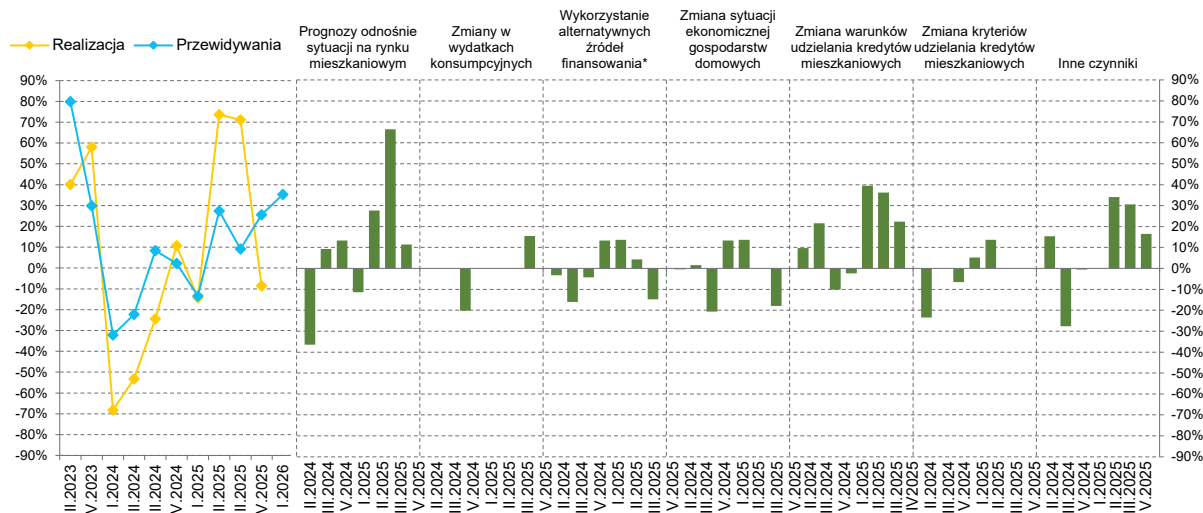
Do czynników motywujących do łagodzenia polityki kredytowej ankietowane banki zaliczyły przede wszystkim wzrost presji konkurencyjnej ze strony innych banków uniwersalnych i hipotecznych (procent netto odpowiednio: 25% i 17%, zob. wykres 7), a także decyzje NBP w zakresie polityki pieniężnej i spadek popytu na kredyty mieszkaniowe (procent netto odpowiednio: 15% i 8%).

Wykres 7. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty mieszkaniowe

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków, innych banków hipotecznych oraz niebankowych instytucji finansowych. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca instytucji wywierających najsilniejszą presję.

Wykres 8. Popyt na kredyty mieszkaniowe i przyczyny jego zmian

* Banki oceniają zmiany wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania: kredytów z innych banków, oszczędności gospodarstw domowych oraz innych źródeł finansowania. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca źródła doznającego największej zmiany wykorzystania.

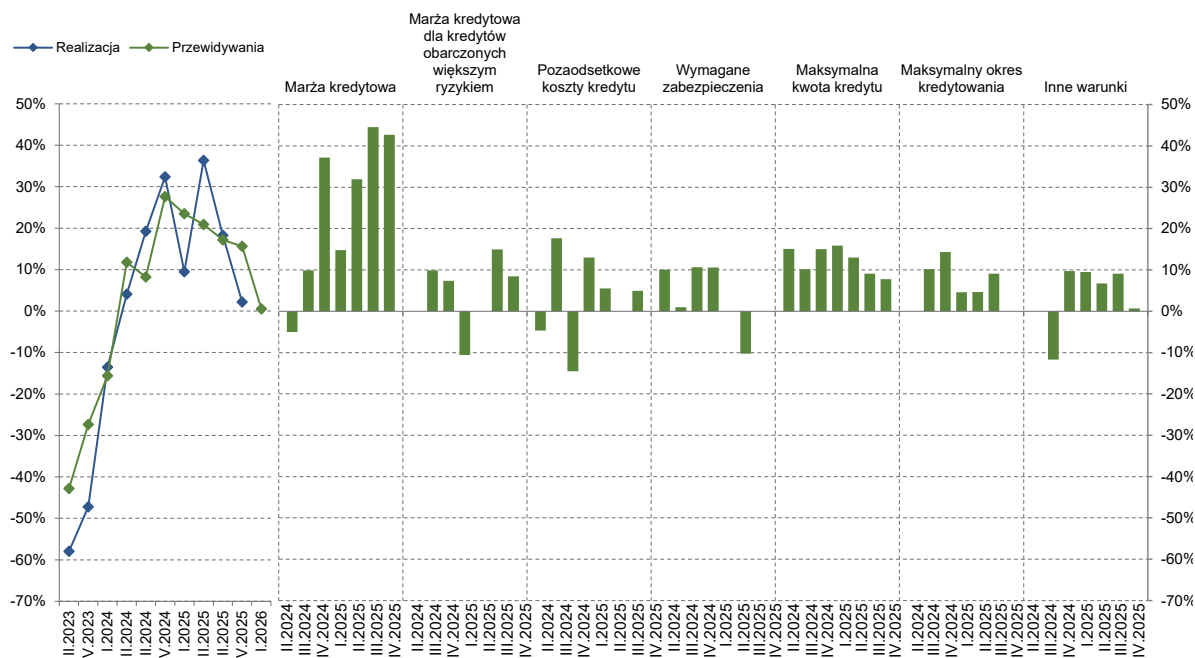
W IV kwartale 2025 r. banki odnotowały różnokierunkowe zmiany popytu na kredyty mieszkaniowe, z niewielką przewagą spadku (procent netto: -9%, zob. wykres 8)². W opinii ankietowanych instytucji spadek zainteresowania kredytami mieszkaniowymi wynikał z pogorszenia się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych oraz wykorzystywania alternatywnych źródeł finansowania (procent netto, odpowiednio: -18% i -14%, zob. wykres 8). Spadek popytu był równoważony złagodzeniem w poprzednich kwartałach warunków udzielania kredytów (procent netto: 22%) oraz zmianami w wydatkach konsumpcyjnych i prognozami sytuacji na rynku mieszkaniowym (procent netto odpowiednio: 15% i 11%).

W I kwartale 2026 r. banki nie zamierzają zmieniać kryteriów udzielania kredytów mieszkaniowych (procent netto: 3%, zob. wykres 6) i oczekują wzrostu popytu na te kredyty (procent netto: 35%, zob. wykres 8).

Kredyty konsumpcyjne

W IV kwartale 2025 r. banki nie zmieniły kryteriów udzielania kredytów konsumpcyjnych (procent netto: 2%, zob. wykres 9). Jednocześnie banki złagodziły większość warunków kredytowania, w tym szczególnie zmniejszyły marżę kredytową dla kredytów normalnych i obciążonych większym ryzykiem (procent netto odpowiednio: 43% i 9%).

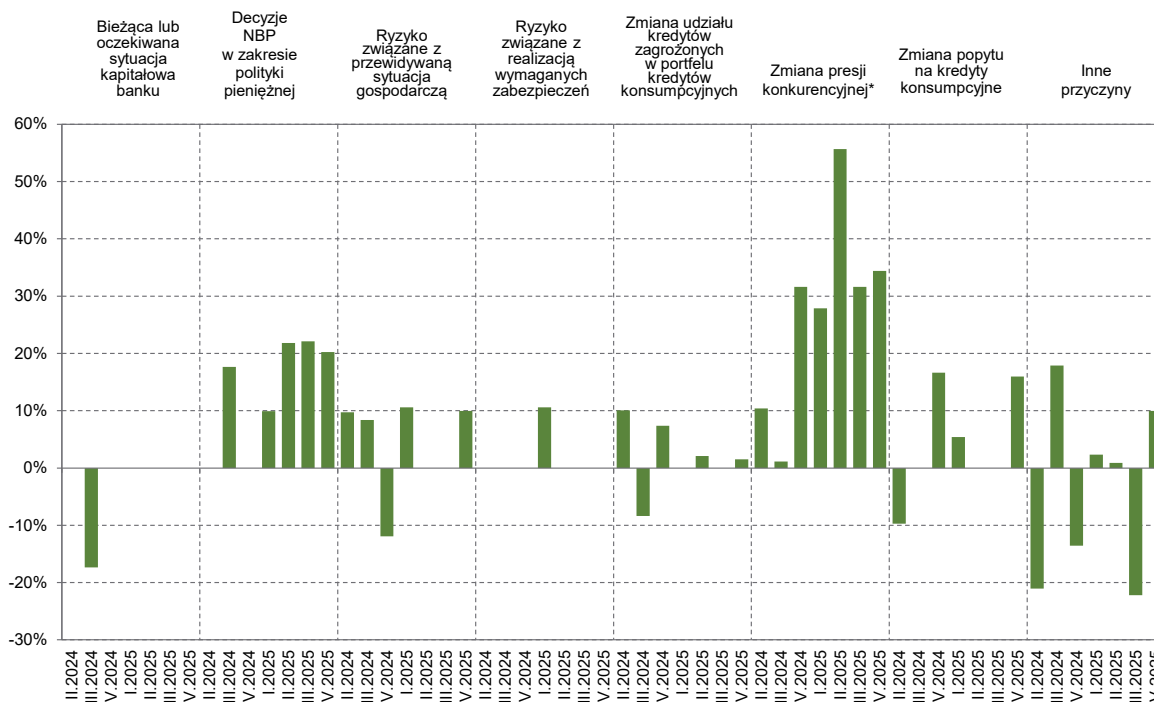
Wykres 9. Kryteria i warunki udzielania kredytów konsumpcyjnych

² Około 48% banków zanotowało spadek a 39% wzrost popytu na kredyty mieszkaniowe.

Banki, które złagodziły politykę kredytową, uzasadniały to głównie wzrostem presji konkurencyjnej (przede wszystkim ze strony innych banków) oraz obniżeniem stóp procentowych NBP (procent netto odpowiednio: 34% i 20%, zob. wykres 10). Do złagodzenia polityki kredytowej przyczynił się również spadek popytu na kredyty konsumpcyjne oraz spadek ryzyka związanego z przewidywaną sytuacją gospodarczą (procent netto odpowiednio: 16% i 10%, zob. wykres 10).

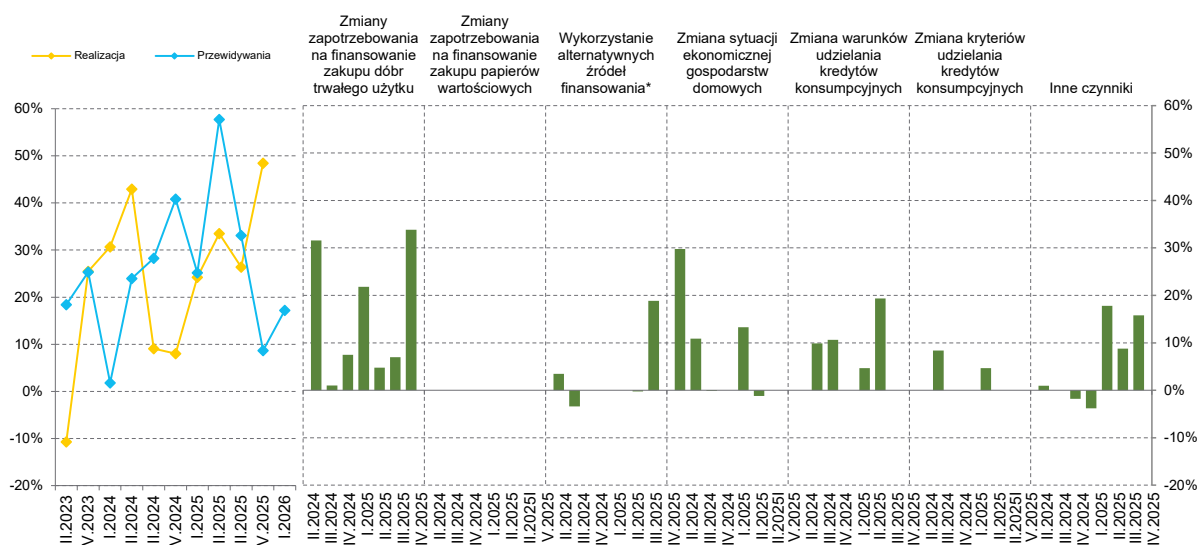
Wykres 10. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty konsumpcyjne

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków oraz niebankowych instytucji finansowych. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca instytucji wywierających najsilniejszą presję.

W IV kwartale 2025 r. banki po raz kolejny odczuły wzrost popytu na kredyty konsumpcyjne (procent netto: 49%, zob. wykres 11), co w ich opinii wynikało głównie ze wzrostu zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku (procent netto: 34%), a także spadku wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania (przede wszystkim kredytów z innych banków, procent netto: 19%). Do innych nieobjętych ankietą przyczyn wzrostu popytu banki zaliczyły (procent netto: 16%) m.in. obniżenie stóp procentowych NBP i wzrost liczby klientów bankowości detalicznej.

Wykres 11. Popyt na kredyty konsumpcyjne i przyczyny jego zmian

* Banki oceniają zmiany wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania: środków własnych, kredytów z innych banków, kredytów z niebankowych instytucji finansowych, emisji papierów dłużnych i emisji akcji. Na wykresie prezentowana jest ocena dotycząca źródła doznającego największej zmiany wykorzystania.

W I kwartale 2026 r. banki nie zamierzają zmieniać kryteriów udzielania kredytów konsumpcyjnych (procent netto: 0,3%, zob. wykres 9) i oczekują dalszego wzrostu popytu (procent netto: 17%, zob. wykres 11).

Załącznik 1

Metodyka

Wyniki ankiet prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie².

Znaczenie poszczególnych banków w danym segmencie rynku reprezentują udziały należności danego banku w należnościach wszystkich 23 banków, które odpowiedziały na ankietę, w rozbiciu na poszczególne kategorie należności. Poniższa tabela prezentuje segment rynku, którego dotyczą poszczególne pytania, i kategorię należności, która posłużyła do obliczenia udziałów poszczególnych banków w danym segmencie rynku.

Tabela 1. Segment rynku i odpowiadająca mu kategoria należności uwzględniona przy liczeniu wag

Nr. pytań	Segment rynku	Kategoria należności
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
2, 3, 5	Kredyty dla przedsiębiorstw ogółem	Należności ogółem od przedsiębiorstw
8, 9, 10, 13, 14, 16, 17	Kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych	Kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych
8, 11, 12, 13, 15, 16, 17	Kredyty konsumpcyjne i inne dla gospodarstw domowych	Należności ogółem od osób prywatnych pomniejszone o kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych

Uwaga: Wszystkie kategorie należności dotyczą rezydentów.

Źródło: NBP.

² Waznienie odpowiedzi poszczególnych podmiotów jest często stosowanym rozwiązaniem przy opracowywaniu wyników ankiet typu jakościowego. Por. M. Bieć „Test koniunktury. Metody, techniki, doświadczenia”, Prace i materiały Instytutu Rozwoju Gospodarczego, Nr 48, SGH, 1996, str. 71-114.

Poszczególnym odpowiedziom na *wszystkie pytania* przypisywana jest zatem waga, będąca udziałem banku w danym segmencie rynku. Przy liczeniu wag uwzględniono średni stan należności danej kategorii w pierwszym i drugim miesiącu kwartału poprzedzającego kwartał, którego dotyczy ankieta³.

Oprócz struktur dla każdej odpowiedzi policzono tzw. procent netto, który jest różnicą między odsetkami odpowiedzi pokazującymi przeciwne kierunki zmian, oraz wskaźnik rozproszenia, definiowany jako procent netto ważony zgodnie z intensywnością odpowiedzi, tj. wagą „100%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „znacznie/znaczny” i wagą „50%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „nieznacznie/nieznaczny”. Wielkości te pokazują zatem ogólną tendencję w danym segmencie rynku. Sposób liczenia procentu netto dla poszczególnych pytań zawiera tabela 2.

Tabela 2. Sposób liczenia procentu netto

Nr. pytań	Definicja procentu netto
1, 8	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania kryteriów
2, 9, 11	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania warunków
3, 10, 12	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej”. Ujemny wskaźnik oznacza, że dany czynnik w większym stopniu przyczynił się do zaostrzenia niż złagodzenia polityki kredytowej.
4, 13	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrósł znacznie” i „wzrósł nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszył się znacznie” i „zmniejszył się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza wzrost popytu.
5, 14, 15	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na wzrost popytu” i „nieznaczny wpływ na wzrost popytu” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na spadek popytu” i „nieznaczny wpływ na spadek popytu”. Dodatni wskaźnik oznacza, że dany czynnik oddziaływał na wzrost popytu, ujemny – na spadek.
6, 16	Różnica między sumą odpowiedzi „zostanie znacznie złagodzone” i „zostanie nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „zostanie znacznie zaostrzone” i „zostanie nieznacznie zaostrzone”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwane złagodzenie polityki kredytowej.
7, 17	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrośnie znacznie” i „wzrośnie nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszy się znacznie” i „zmniejszy się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwany wzrost popytu.

Źródło: NBP.

³ Na czas opracowywania wyników ankiety nie są dostępne dane dotyczące stanu należności w poszczególnych bankach w trzecim miesiącu tego kwartału ze względu na około trzytygodniowe opóźnienie w raportowaniu.

nbp.pl

